

Dosarul nr. 2ra-574/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. C. Valah)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

3 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Alexandru Mocanu, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Alexandru Mocanu, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la exercitarea în termen rezonabil a urmăririi penale și judecării cauzei penale și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 5 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Alexandru Mocanu, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu și menținută hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 16 martie 2018, Alexandru Mocanu, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la exercitarea în termen rezonabil a urmăririi penale și judecării cauzei penale și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 3 octombrie 2013 de către Procuratura sect. Rîșcani mun. Chișinău a fost pornită cauza penală nr. 2013022448 conform art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Prin ordonanța din 25 noiembrie 2013 a Procuraturii mun. Chișinău, cauza penală nr. 2013022448 a fost retrasă de la OUP al IP Rîșcani al DP mun. Chișinău și transmisă OUP al IP Ciocana al DP mun. Chișinău.

Prin ordonanța din 20 mai 2014 a Procuraturii sect. Ciocana mun. Chișinău, Nicolaie Cristea și Tudor Cristea au fost scoși de sub urmărire penală pe cauza penală nr. 2013022448 și clasat procesul penal.

Considerând ordonanța menționată ilegală la 20 mai 2014 a contestat-o judecătorului de instrucție al Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, care prin încheierea din 20 august 2014, a dispus respingerea plângerii ca neîntemeiată.

A precizat că prin decizia din 13 noiembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul lui, casată încheierea din 20 august 2014 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău cu dispunerea rejudecării cauzei de către prima instanță.

Ca urmare, prin încheierea din 27 ianuarie 2015 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, a fost respinsă plângerea ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu încheierea din 27 ianuarie 2015 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, a contestat-o cu recurs la 2 februarie 2015, iar prin decizia din 2 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul, casată încheierea din 27 ianuarie 2015 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău cu dispunerea admiterii plângerii lui și s-a declarat nulă ordonanța din 20 mai 2014 emisă de procurorul în Procuratura sect. Ciocana mun. Chișinău, prin care Nicolaie Cristea și Tudor Cristea au fost scoși de sub urmărire penală pe cauza penală nr. 2013022448 și clasat procesul penal.

A relatat că prin ordonanța din 7 august 2015 emisă de procurorul în Procuratura sect. Ciocana mun. Chișinău, a fost dispusă scoaterea Dianei Frunză de sub urmărire penală pe cauza penală nr. 2013022448 și clasarea procesului penal.

Despre emiterea ordonanței din 7 august 2015 a fost informat de procurorul în Procuratura sect. Ciocana mun. Chișinău, prin scrisoarea expediată poștal la 20 august 2015.

Nefiind de acord cu ordonanța din 7 august 2015, la 26 august 2015, a contestat-o prin intermediul unei plângeri expediate prin serviciului poștal Procurorului General, la care însă în termenul legal de 15 zile nu a primit niciun răspuns.

Considerând ordonanța din 7 august 2015 ca fiind ilegală, la 26 august 2015, a contestat-o judecătorului de instrucție al Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, care prin încheierea din 24 septembrie 2015, a dispus de a expedia pentru examinare după competență Procurorului sect. Ciocana mun. Chișinău plângerea lui depusă, conform art. 313 CPP, privind declararea nulă a ordonanței din 7 august 2015 emisă de procurorul în Procuratura sect. Ciocana mun. Chișinău, prin care a fost dispusă scoaterea Dianei Frunză de sub urmărire penală pe cauza penală nr. 2013022448 și clasarea procesul penal.

A precizat că la 28 septembrie 2015, a contestat cu recurs încheierea din 24 septembrie 2015 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău

Astfel, prin decizia din 2 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul, casată încheierea din 27 ianuarie 2015 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău cu dispunerea rejudecării plângerii în alt complet de judecată.

Drept urmare, prin încheierea din 14 martie 2016 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, a fost admisă plângerea, declarate nule ordonanța din 7 august 2015 emisă de procurorul în Procuratura sect. Ciocana mun. Chișinău, prin care a fost dispusă scoaterea Dianei Frunză de sub urmărire penală pe cauza penală nr. 2013022448 și clasarea procesului penal și ordonanța din 25 august 2015 a procurorului adjunct al Procuraturii sect. Ciocana mun. Chișinău, prin care a fost

respinsă plângerea din 7 august 2015 depusă potrivit prevederilor art. 299-299/2 CPP.

În consecință a specificat că prin ordonanța din 26 septembrie 2016 emisă de procurorul în Procuratura sect. Ciocana mun. Chișinău, a fost dispusă scoaterea Dianei Frunză de sub urmărire penală pe cauza penală nr. 2013022448 și clasarea procesului penal.

Nefiind de acord cu ordonanța din 26 septembrie 2016, a contestat-o la Procurorul General, însă în termenul legal de 15 zile, nu a primit niciun răspuns la plângerea depusă.

Considerând ordonanța din 26 septembrie 2016 ca fiind ilegală, la 7 noiembrie 2016, a contestat-o judecătorului de instrucție al Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, care prin încheierea din 9 decembrie 2016, a dispus admiterea plângerii și a declarat nule ordonanța din 26 septembrie 2016 emisă de procurorul în Procuratura sect. Ciocana mun. Chișinău, prin care a fost dispusă scoaterea Dianei Frunză de sub urmărire penală pe cauza penală nr. 2013022448 și clasarea procesului penal și ordonanța din 4 noiembrie 2016 emisă de procurorului în Procuratura sect. Ciocana mun. Chișinău privind respingerea plângerii depuse potrivit art. 299-299/2 CPP.

A menționat că încheierea din 9 decembrie 2016 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău a fost contestată cu recurs de către procuror, iar prin decizia din 1 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul și menținută încheierea din 9 decembrie 2016 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău.

Prin urmare, prin ordonanța din 30 iunie 2017 emisă de procurorul în Procuratura mun. Chișinău oficiul Ciocana, a fost dispusă clasarea procesului penal nr. 2013022448, fără a fi efectuate careva acțiuni de urmărire penală după reluarea urmăririi penale de către judecătorul de instrucție.

La 3 august 2017, prin intermediul unei plângeri depuse la Procurorul General, a contestat ordonanța din 30 iunie 2017 a Procuraturii mun. Chișinău, la care însă în termenul legal de 15 zile, nu a primit niciun răspuns.

Considerând ilegală ordonanța din 7 august 2015, la 22 august 2017, a contestat-o la judecătorul de instrucție al Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana.

Prin încheierea din 4 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana, a fost dispusă admiterea plângerii, declarate nule ordonanța din 30 iunie 2017 emisă de procurorul în Procuratura mun. Chișinău oficiul Ciocana, prin care a fost dispusă clasarea procesului penal nr. 2013022448 și ordonanța din 07 august 2017 a procurorului adjunct al Procuraturii mun. Chișinău privind respingerea plângerii din 7 august 2015 depusă potrivit art. 299-299/2 CPP.

La 18 octombrie 2017, procurorul a contestat cu recurs încheierea din 4 octombrie 2017 a judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana, care prin decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respins, cu menținerea încheierii contestate.

Astfel, până la moment urmărirea penală nu este finalizată, din motive de neînțeleles pentru el.

Pe cazul trăgănării a adresat mai multe cereri de accelerare, plângerii și petiții, care nu au avut vreun efect benefic în sensul respectării termenului rezonabil a efectuării urmăririi penale.

Astfel, urmărirea penală pe cauza penală nr. 2013022448 se efectuează cu încălcarea dreptului lui la efectuarea urmăririi penale în termen rezonabil, fapt care contravine art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și anume, dreptul la un proces echitabil.

Prin urmare, organul de urmărire penală și instanțele de judecată au încălcat termenii procesuali prevăzuți de art. 274 alin. (1), 299 alin. (1) și 313 alin. (1) CPP.

Având în vedere prevederile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, a obiectat că instanța de judecată este obligată de a constata încălcarea dreptului lui la exercitarea în termen rezonabil a procesului penal și urmăririi penale pe cauza penală nr. 2013022448.

Cu referire la prevederile art. 2 alin. (6) din Legea menționată și art. 1398, 1422, 1423 Cod civil, a accentuat că instanța de judecată urmează să încaseze din contul bugetului de stat în beneficiul lui cu titlu de prejudiciu moral suma de 4000 de euro, ținând cont de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, care în cazuri similare a acordat cu titlu de daune morale sume analogice.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 5-7, 83, 85, 90, 94, 123, 166, 167 CPC, art. 8, 11, 14, 1398, 1399 Cod civil, art. 274, 299, 313 CPP, Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării dreptului lui la exercitarea în termen rezonabil a urmăririi penale și judecării cauzei penale nr. 2013022448, încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul lui a prejudiciului moral în sumă de 4000 de euro.

Prin hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 5 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Alexandru Mocanu, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu și menținută hotărârea primei instanțe.

La 25 ianuarie 2019, Alexandru Mocanu, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu a declarat recurs împotriva deciziei din 5 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțând o hotărâre nouă de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate, urmând a fi casate.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare la judecarea cauzei au încălcat și aplicat greșit normele de drept material.

Astfel, respingând cerințele din cererea de chemare în judecată, instanțele eronat au reținut că dânsul nu are dreptul la acțiune în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

A precizat că în cadrul cauzei penale nr. 2013022448 a depus o acțiune civilă și a fost recunoscut parte vătămată și civilă de către organul de urmărire penală.

Având în vedere prevederile art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și art. 2 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, a evidențiat că prima instanță era obligată de a constata încălcarea dreptului lui la exercitarea în termen rezonabil a procesului penal și a urmăririi penale pe cauza penală nr. 2013022448.

Iar reieșind din prevederile art. 2 alin. (6) din Legea menționată și art. 1398, 1422, 1423 Cod civil, prima instanță urma să încaseze din contul bugetului de stat în beneficiul lui cu titlu de prejudiciu moral suma de 4000 de euro, ținând cont de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, care în cazuri similare a acordat cu titlu de daune morale sume analogice.

În cadrul examinării cauzei, prima instanță nu a examinat pricina sub toate aspectele, a aplicat eronat normele materiale și procedurale, nu a stabilit și elucidat toate circumstanțele importante ale cauzei și a apreciat greșit probele administrate.

A remarcat că perioada efectuării urmăririi penale este o perioadă exagerată pentru examinarea unei astfel de cauze simple, nefiind prezentate de intimat anumite probe ce ar dovedi contrariul.

Prin urmare, se constată că din motivul duratei excesive a urmăririi penale, dânsul a fost în situația de imposibilitate de a soluționa aspectul civil, care de fapt nici nu a fost soluționat în cadrul procedurii penale menționate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 25 ianuarie 2019 împotriva deciziei din 5 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alexandru Mocanu, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Alexandru Mocanu, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Alexandru Mocanu, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Alexandru Mocanu, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari